

Sri Sundarakanda Navaham

Day 7- Sargas 47-54

Courtesy:

Upanishad Siddhanta Acharya Peetham

www.jeeyarkakinada.com

పారాయణారంభమున చదువవలసిన శ్లోకములు

ఆచార్యస్తుతిః

శ్రీశైలేశదయాపాత్రం, ధీభక్త్యాది గుణార్ణవమ్,
యతీంద్రప్రవణం వందే, రమ్యజామాతరం మునిమ్ 1

లక్ష్మీనాథసమారంభాం, నాథయామున మధ్యమామ్,
అస్మదాచార్య పర్యంతాం, వందే గురుపరంపరామ్ 2

యో నిత్య మచ్యుతపదాంబుజ యుగ్మరుక్మ,
వ్యామోహత స్తదితరాణి తృణాయమేనే,
అస్మద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసింధోః,
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే. 3

మాతాపిత యువతయస్తనయా విభూతిః,
సర్వం యదేవ నియమేన మదస్యయానామ్,
ఆద్యస్య నః కులపతేః వకుళాభిరామం,
శ్రీమత్తదంఘ్రియుగళం ప్రణమామి మూర్ధ్నా 4

భూతం సరశ్చ మహదాహ్వాయ భట్టనాథ,
శ్రీ భక్తిసార కులశేఖర యోగివాహన్,
భక్తాంఘ్రిరేణు పరకాలయతీంద్ర మిశ్రాన్,
శ్రీమత్ పరాంకుశమునిం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్. 5

యత్ర యత్ర రఘునాథ కీర్తనం, తత్ర తత్ర కృత మస్తకాంజలిమ్,
బాష్పవారి పరిపూర్ణ లోచనం, మారుతిం నమత రాక్షసాంతకమ్. 16

వేద వేద్యే పరేపుంసి, జాతే దశరథాత్మజే,
వేదః ప్రాచేతసా దాసీత్, సాక్షాత్ రామాయణాత్మనా. 17

తదుపగత సమాస సంధియోగం
సమమధురోపనతార్థ వాక్యబద్ధమ్,
రఘువరచరితం మునిప్రణీతం,
దశశిరసశ్చ వధం నిశామయధ్యమ్. 18

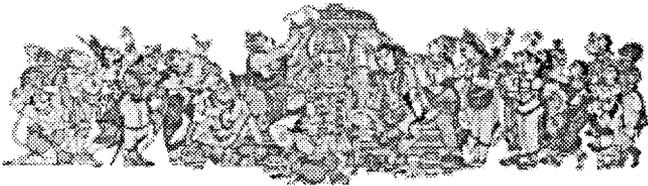
శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజ మప్రమేయం,
సీతాపతిం రఘుకులాన్యయ రత్నదీపమ్,
ఆజానుబాహు మరవిందదళాయతాక్షం,
రామం నిశాచరవినాశకరం నమామి 19

వైదేహీ సహితం సురుద్రుమతలే హైమే మహామండపే
మధ్యే పుష్పక మాసనే మణిమయే వీరాసనే సుస్థితమ్,
ఆగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం
వ్యాఖ్యాంతం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్.

శ్రీరామం భజే శ్యామలమ్

(ఇంతవరకు విన్నపించి ఇక సంపుటికరణ

శ్లోకములు చదివి పారాయణ ప్రారంభించవచ్చును.)

సంపుటికరణ శ్లోకములు

శ్లో॥ ఆపదామపహర్తారం,
దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం,
భూయోభూయో నమామ్యహం ॥

శ్లో॥ శంపామధ్య స్ఫురన్నీల,
తోయద ద్యుతి విగ్రహం ।
సీతయా ఆలింగితం రామం,
కలయే అభీష్ట సిద్ధయే ॥

శ్లో॥ ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ,
రామో దాశరథిర్యది ।
పౌరుషేచ అప్రతిద్యుంద్యః,
శరైసం జహి రావణిమ్ ॥

శ్లో॥ సకృదేవ ప్రపన్నాయ,
తవాస్మీతి చ యాచతే ।
అభయం సర్వభూతేభ్యో,
దదామ్యేతత్ ప్రతం మమ ॥

శ్లో॥ త్వమస్మిన్ కార్యనిర్వోగే,
ప్రమాణం హరిసత్తమ ।
రాఘవః త్వత్సమారంభాత్,
మయియత్పపరో భవేత్ ॥

హరిఃఓమ్

ఓమ్ శ్రీరామాయ నమః

శ్రీ మద్రామాయణే, సుందరకాండే

షట్టత్వారింశస్సర్గః (46)

తతః కపి స్తాన్ ధ్వజినీపతీన్ రణే

నిహత్య వీరాన్ సబలాన్ సవాహనాన్

సమీక్య వీరః పరిగృహ్య తోరణం

కృతక్షణః కాల ఇవ ప్రజాక్షయే.

39

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే,
చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే షట్టత్వారింశస్సర్గః.

సప్త చత్వారింశస్సర్గః (47)

సేనాపతీన్ పంచ స తు ప్రమాపితాన్

హనూమతా సానుచరాన్ సవాహనాన్

సమీక్య రాజా సమరోద్ధతో న్ముఖం

కుమార మక్షం ప్రసమైక్ష తాగ్రతః.

1

స తస్య దృష్ట్యర్చణ సంప్రచోదితః

ప్రతాపవాన్ కాంచన చిత్రకారుకః

సముత్పపాతాథ సద స్యుదీరితో

ద్విజాతిముఖ్యైః హవిషేవ పావకః.

2

స తం సమాసాద్య హరిం హరీక్షణో
 యుగాంతకాలాగ్ని మివ ప్రజాక్షయే
 అవస్థితం విస్మితజాతసంభ్రమః
 సమైక్త తాక్షో బహుమానచక్రుషా. 8

స తస్య వేగం చ కపే ర్మహాత్మనః
 పరాక్రమం చా రిషు పార్థివాత్మజః
 విచారయన్ స్యం చ బలం మహాబలో
 హిమక్షయే సూర్య ఇవాఽభివర్ధతే. 9

స జాతమన్యుః ప్రసమీక్య విక్రమం
 స్థిరం స్థితస్సంయతి దుర్నివారణం
 సమాహితాత్మా హనుమంత మాహవే
 ప్రచోదయామాస శరై స్త్రిభి శ్శితైః. 10

తతః కపిం తం ప్రసమీక్య గర్వితం
 జితశ్రమం శత్రుపరాజయోర్జితమ్
 అవైక్త తాక్షః సముదీర్ఘమానసః
 సబాణపాణిః ప్రగృహీతకారుకః. 11

స హేమ నిష్కాంగదచారుకుండలః
 సమాససాదాఽశు పరాక్రమః కపిం
 తయో ర్భూ వా ప్రతిమ స్సమాగమః
 సురాసురాణా మపి సంభ్రమప్రదః. 12

రరాస భూమిః స తతాప భానుమాన్
 వవౌ న వాయుః ప్రచచాల చాచలః
 కపేః కుమారస్య చ వీక్య సంయుగం
 ననాద చ ద్యౌ రుదధిశ్చ చుక్తుభే. 13

తత స్స వీర స్సుముఖా నృతత్ర్రిణః
 సువర్ణపుంఖాన్ సవిషా నివోరగాన్
 సమాధిసంయోగవిమోక్షతత్త్వవిత్
 శరా నథ త్రీ న్కపిమూ ర్భృషాతయత్. 14

స తై శ్శరై ర్యూర్ధ్ని సమం నిపాతితైః
 క్షర న్నస్యక్దిగ్ధవివృత్తలోచనః
 నవోదితాదిత్యనిభ శ్శరాంశుమాన్
 వ్యరాజ తాదిత్య ఇ వాంశుమాలికః. 15

తత స్స పింగాధిపమంత్రిసత్తమః
 సమీక్య తం రాజవరాత్మజం రణే
 ఉదగ్రచిత్రాయుధచిత్రకారుకం
 జహర్ష చాపూర్యత చాహవోన్ముఖః. 16

స మందరాగ్రస్థ ఇవాంశుమాలికో
 వివృద్ధ కోపో బలవీర్య సంయుతః
 కుమార మక్షం సబలం సవాహనం
 దదాహ నేత్రాగ్నిమరీచిభి స్తదా. 17

తత స్సబాణాసనచిత్రకాయుకః
 శరప్రవర్షో యుధి రాక్షసాంబుదః
 శరాన్ముమోచా శు హరీశ్య రాచలే
 వలాహకో వృష్టిమి వాచలోత్తమే. 18

తతః కపి స్తం రణచండవిక్రమం
 వివృద్ధతేజో బలవీర్యసంయుతమ్
 కుమారమక్షం ప్రసమీక్య సంయుగే
 ననాద హర్షాత్ ఘనతుల్యవిక్రమః. 19

స బాలభావా ద్యుధి వీర్యదర్శితః
 ప్రవృద్ధమన్యుః క్షతజోపమేక్షణః
 సమాససా దాప్రతిమం రణే కపిం
 గజో మహాకూప మి వావృతం తృణైః. 20

స తేన బాణైః ప్రసభం నిపాతితైః
 చకార నాదం ఘననాదనిస్యనః
 సముత్పా తాశు నభ స్సమారుతిః
 భుజోరువిక్షేపణ ఘోరదర్శనః. 21

సముత్పతంతం సమభిద్రవ దృలీ
 సరాక్షసానాం ప్రవరః ప్రతాపవాన్
 రథీ రథిశ్రేష్ఠతమః, కిరన్ శరైః
 పయోధర శ్చైల మి వాశ్యవృష్టిభిః. 22

స తాన్ శరాం ప్రస్య హరి ర్విమోక్షయన్
 చచార వీరః పథి వాయుసేవితే
 శరాంతరే మారుతవత్ వినిష్ప్రతన్
 మనోజవ స్సంయతి చండవిక్రమః. 23

తమాత్తబాణాసన మాహవోన్ముఖం
 ఖి మా స్ప్రణంతం విశిఖైః శరోత్తమైః
 ఆవైక్ష తాక్షం బహుమానచక్రుషా
 జగామ చింతాం చ స మారుతాత్మజః. 24

తత శ్శరై ర్భిన్న భుజాంతరః కపిః
 కుమారవీరేణ మహాత్మనా నదన్
 మహాభుజః కర్మవిశేషతత్త్వవిత్
 విచింతయామాస రణే పరాక్రమమ్. 25

అబాలవ ద్బాలదివాకరప్రభః
 కరోత్యయం కర్మ మహాన్ మహాబలః
 న చాస్య సర్వాహవ కర్మ శోభినః
 ప్రమాపణే మే మతి రత్ర జాయతే. 26

అయం మహాత్మా చ మహీంశ్చ వీర్యతః
 సమాహిత శ్చాతిసహశ్చ సంయుగే
 అసంశయం కర్మగుణోదయా దయం
 సనాగయక్తై ర్మునిభిశ్చ పూజితః. 27

స తం పరిత్యజ్య మహారథో రథం
 సకారుకః ఖడ్గధరః ఖ ముత్పతన్
 తపోభియోగా దృషి రుగ్రవీర్యవాన్
 విహాయ దేహం మరుతా మివాలయమ్. 33

తతః కపి స్తం విచరంత మంబరే
 పతత్రిరాజానిలసిద్ధసేవితే
 సమేత్య తం మారుతతుల్యవిక్రమః
 క్రమేణ జగ్రాహ స పాదయో ర్ద్వధమ్. 34

స తం సమావిధ్య సహస్రశః కపిః
 మహోరగం గృహ్య ఇవాండజేశ్వరః
 ముమోచ వేగాత్ పితృతుల్యవిక్రమో
 మహీతలే సంయతి వానరోత్తమః. 35

స భగ్న బాహూరుకటీశిరోధరః
 క్షర న్నస్పక్ నిర్మథితాస్థిలోచనః
 సభగ్నసంథిః ప్రవికీర్ణబంధనో
 హతః క్షితౌ వాయుసుతేన రాక్షసః. 36

మహాకపి ర్భూమితలే నిపీడ్య తం
 చకార రక్షోధిపతే ర్మహాదృయమ్.
 మహర్షిభి శ్చక్రచరై ర్మహావ్రతైః
 సమేత్య భూతైశ్చ సయక్షపన్నగైః. 37

సురైశ్య సేంద్రై ర్భుశజాతవిస్మయైః

హతే కుమారే న కపిర్నిరీక్షితః

నిహత్య తం వజ్రసుతోపమప్రభం

కుమార మక్షం క్షతజోప మేక్షణమ్.

తమేవ వీరోఽభిజగామ తోరణం

కృతక్షణః కాల ఇవ ప్రజాక్షయే.

38

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే,
చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే నప్తచత్వారింశ స్సర్గః.

అష్ట చత్వారింశ స్సర్గః (48)

తత స్స రక్షోధిపతి ర్మహాత్మా

హనుమ తాక్షే నిహతే కుమారే

మన స్సమాధాయ త దేంద్రకల్పం

సమాదిదే శేంద్రజితం సరోషమ్.

1

త్య మస్త్రవిత్ శస్త్రవిదాం వరిష్ఠః

సురాసురాణామపి శోకదాతా

సురేషు సేంద్రేషు చ దృష్టకర్మా

పితామహారాధనసంచితాస్త్రః.

2

త వాస్త్రబలమాసాద్య, నాసురా న మరుద్గణాః
 న శేకు స్సమరే స్థాతుం, సురేశ్వరసమాశ్రితాః. 3

న కశ్చిత్త్రిమ లోకేషు, సంయుగే న గతశ్రమః
 భుజవీర్యాభిగుప్త శ్చ, తపసా చాభిరక్షితః
 దేశకాలవిభాగజ్ఞః, త్వమేవ మతిసత్తమః. 4

న తేఽస్త్రిశక్యం సమరేషు కర్మణా
 న తేఽస్త్రికార్యం మతిపూర్వమంత్రణే
 న సోఽస్తికశ్చిత్ త్రిమ సంగ్రహేషు వై
 న వేద యస్తేఽస్త్రబలం బలం చ తే. 5

మమానురూపం తపసో బలంచ తే
 పరాక్రమ శ్చాస్త్రబలం చ సంయుగే
 న త్వాం సమాసాద్య రణావమర్దే
 మన శ్రమం గచ్ఛతి నిశ్చితార్థమ్. 6

నిహతాః కింకరా స్సర్వే, జంబుమాలీ చ రాక్షసః. 7

అమాత్యపుత్రా వీరాశ్చ, పంచసేనాగ్రయాయినః
 బలాని సుసమృద్ధాని, సాశ్వనాగరథాని చ. 8

సహోదర స్తే దయితః, కుమారోఽక్ష శ్చ సూదితః
 న హి తేష్వేవ మే సారో, యస్త్వ య్యరినిమాదన. 9

ఇదం హి దృష్ట్వా మతిమ న్మహద్బలం
 కపేః ప్రభావం చ పరాక్రమంచ
 త్వ మాత్మన శ్చాపి సమీక్య సారం
 కురుష్య వేగం స్వబలానురూపమ్. 10

బలావమర్థ స్వయి సన్నికృష్టే
 యథాగతే శామ్యతి శాంతశత్రో
 తథా సమీక్యాత్మబలం పరం చ
 సమారభస్యాస్త్రవిదాం వరిష్ఠ. 11

న వీర సేనా గణశో చ్యవంతి
 న వజ్ర మాదాయ విశాలసారమ్
 న మారుత స్యాస్య గతేః ప్రమాణం
 న చాగ్నికల్పః కరణేన హంతుమ్. 12

త మేవ మర్థం ప్రసమీక్య సమ్యక్
 స్వకర్మసామ్యాద్ధి సమాహితాత్మా
 స్మరంశ్చ దివ్యం ధనుషోఽస్త్ర వీర్యం
 వ్రజాక్షతం కర్మ సమారభస్య. 13

న ఖల్వియం మతిశ్రేష్ఠా, యత్త్వాం సంప్రేషయామ్యహం
 ఇయం చ రాజధర్మాణాం, క్షత్రస్య చ మతిర్మతా. 14

నానాశస్త్రైశ్చ సంగ్రామే, వైశారద్య మరిందమ
 అవశ్యమేవ బోధ్యం, కామ్యశ్చ విజయోరణే. 15

తతః పితు స్తద్వచనం నిశమ్య, ప్రదక్షిణం దక్షసుతప్రభావః
 చకార భర్తార మదీన సత్త్వే, రణాయ వీరః ప్రతిపన్నబుద్ధిః. 16

తత స్తై స్వ్యగణై రిష్టైః, ఇంద్రజి త్రుతిపూజితః
 యుద్ధోద్ధతః కృతోత్సాహః, సంగ్రామం ప్రత్యపద్యత. 17

శ్రీమా నృద్యుపలాశాక్షో, రాక్షసాధిపతే సుతః
నిర్జగమ మహాతేజాః, సముద్ర ఇవ పర్యసు. 18

స పక్షిరాజోపమతుల్యవేగైః
వ్యాళై శృతుర్భి స్సితతీక్ష్ణ దంష్ట్రైః
రథం సమాయుక్త మసంగవేగం
సమారురో హేంద్రజి దింద్రకల్యః. 19

స రథీ ధన్వినాం శ్రేష్ఠః, శస్త్రజ్ఞోఽస్త్రవిదాం వరః
రథే నాభియయౌ క్షిప్రం, హనూమా న్యత్ర సోఽభవత్. 20

స తస్య రథనిర్దోషం, జ్యాస్యనం కార్ముకస్య చ
నిశమ్య హరివీరోఽసౌ, సంప్రహృష్టతరోఽభవత్. 21

సుమహచ్ఛాప మాదాయ, శితశల్యాంశ్చ సాయకాన్
హనూమంత మభిప్రేత్య, జగమ రణపండితః. 22

తస్మిం స్తత స్సంయతి జాతహర్షే
రణాయ నిర్గచ్ఛతి బాణపాణౌ
దిశశ్చ సర్వాః కలుషా బభూవుః
మృగాశ్చ రౌద్రా బహుధా వినేదుః. 23

సమాగతా స్తత్ర తు నాగయక్తాః
మహర్షయ శృక్రచరాశ్చ సిద్ధాః
నభ స్సమావృత్య చ పక్షిసంఘాః
వినేదు రుచ్చైః పరమప్రహృష్టాః. 24

ఆయాంతం సరథం దృష్ట్వా, తూర్ణమింద్రజితం కపిః
 విననాద మహానాదం, వ్యవర్ణత చ వేగవాన్. 25

ఇంద్రజిత్తు రథం దివ్యం, ఆస్థిత శ్చిత్రకారుకః
 ధను ర్విష్ణోరయామాస, తటిదూర్జితనిస్సనమ్. 26

తత స్సమేతా వతితీక్ష్ణవేగో
 మహాబలౌ తౌ రణనిర్విశంకౌ
 కపిశ్చ రక్షోధివతేశ్చ పుత్రః
 సురాసురేంద్రా వివ బద్ధవైరౌ. 27

స తస్య వీరస్య మహారథస్య
 ధనుష్కృత స్సంయతి సమ్మతస్య
 శరప్రవేగం వ్యహనత్ ప్రవృద్ధః
 చచార మార్గే పితు రప్రమేయే. 28

తత శృణా నాయతతీక్ష్ణ శల్యాన్
 సుపత్రిణః కాంచనచిత్రపుంఖాన్
 ముమోచ వీరః పరవీరహంతా
 సుసన్నతాన్ వజ్రనిపాతవేగాన్. 29

తత స్తు తత్యుందననిస్సనం చ
 మృదంగ భేరీ పటహ స్వనం చ
 వికృష్యమాణస్య చ కారుకస్య
 నిశమ్య ఘోషం పునరుత్పాత. 30

శరాణా మంతరే ష్యాశు, వ్యవర్ణత మహాకపిః
 హరి స్తస్యాభిలక్ష్మస్య, మోఘయన్ లక్ష్మసంగ్రహమ్. 31

శరాణామగ్రత స్తస్య, పున స్సమభివర్తత
 ప్రసార్య హస్తా హనుమాన్, ఉత్పపా తానిలాత్యజః. 32

తా వుభౌ వేగ సంపన్నౌ, రణకర్మవిశారదౌ
 సర్వభూతమనోగ్రాహి, చక్రతు ర్యుద్ధ ముత్తమమ్. 33

హనూమతో వేద నరాక్షసోఽంతరం
 న మారుతి స్తస్య మహాత్మనోఽంతరమ్
 పరస్పరం నిర్విషహౌ బభూవతుః
 సమేత్య తౌ దేవసమానవిక్రమౌ. 34

తతస్తు లక్ష్మ్యే సవిహన్యమానే
 శరే ష్యమోఘేషు చ సంపతత్సు
 జగామ చింతాం మహతీం మహాత్మా
 సమాధిసంయోగసమాహితాత్మా. 35

తతో మతిం రాక్షసరాజసూనుః
 చకార తస్మి న్శరివీరముఖ్యే
 అవధ్యతాం తస్య కపేః సమీక్య
 కథం నిగచ్ఛే దితి నిగ్రహార్థమ్. 36

తతః పైతామహం వీరః, సోఽస్త్రమస్త్రవిదాం వరః
 సందధే సుమహాతేజాః, తం హరిప్రవరం ప్రతి. 37

అవధ్యోఽయ మితి జ్ఞాత్వా, తమస్త్రేణాస్త్రతత్త్వవిత్
 నిజగ్రాహ మహాబాహుః, మారుతాత్యజ మింద్రజిత్. 38

తన బద్ధ స్తతోఽస్త్రేణ, రాక్షసేన స వానరః
అభవన్నిర్విచేష్టశ్చ, పపాత చ మహీతలే. 39

తతోఽథ బుద్ధ్యా స తదాస్త్రబంధం
ప్రభోః ప్రభావాత్ విగతాత్మవేగః
పితామహానుగ్రహ మాత్మనశ్చ
విచింతయామాస హరిప్రవీరః. 40

తత స్స్వాయంభువై ర్మంత్రైః, బ్రహ్మాస్త్ర మభిమంత్రితం
హనూమాం శ్చింతయామాస, వరదానం పితామహాత్. 41

స మేఽస్త్రబంధస్య చ శక్తి రస్తి
విమోక్షణే లోకగురోః ప్రభావాత్
ఇత్యేవ మత్యా విహితోఽస్త్రబంధో
మయాఽఽత్మయోనే రనువర్తితవ్యః. 42

స వీర్య మస్తస్య కపి ర్యిచార్య
పితామహానుగ్రహ మాత్మనశ్చ
విమోక్షశక్తిం పరిచింతయిత్వా
పితామహాఞ్ఞా మనువర్తతేస్య. 43

అస్త్రేణాపి హి బద్ధస్య, భయం మమ న జాయతే
పితామహమహేంద్రాభ్యాం, రక్షిత స్యానిలేన చ. 44

గ్రహణే చాపి రక్షోభిః, మహా న్మే గుణదర్శనః
రాక్షసేంద్రేణ సంవాదః, తస్మాత్ గృహ్లాంతు మాం పరే. 45

స నిశ్చితార్థః పరవీరహంతా
 సమీక్యకారీ వినివృత్తచేష్టః
 పరైః ప్రసహ్యభిగతై ర్నిగృహ్య
 ననాద తై స్తైః పరిభర్త్యమానః. 46

తతస్తం రాక్షసా దృష్ట్వా, నిర్విచేష్ట మరిందమం
 బబంధు శృణవలైశ్చ, ద్రుమచీరైశ్చ సంహతైః. 47

స రోచయామాస పరైశ్చ బంధనం
 ప్రసహ్య వీరై రభినిగ్రహం చ
 కౌతూహలా న్నాం యది రాక్షసేంద్రో
 ద్రష్టుం వ్యవస్యే దితి నిశ్చితార్థః. 48

స బద్ధస్తేన వల్కేన, విముక్తోఽస్త్రైః పీర్యవాన్
 అస్త్రబంధ స్స చాన్యం హి, నబంధ మనువర్తతే. 49

అథేంద్రజిత్తు ద్రుమచీరబద్ధం
 విచార్య వీరః కపిసత్తమం తమ్
 విముక్త మస్త్రైః జగామ చింతాం
 నాన్యేన బద్ధోహ్యనువర్తతేఽస్త్రమ్. 50

అహో మహాత్కర్మ కృతం నిరర్థకం
 స రాక్షసై ర్మంత్రగతి ర్విముష్టా
 పునశ్చ నాస్త్రై విహతేఽస్త్ర మన్యత్
 ప్రవర్తతే సంశయితాః స్మ సర్వే. 51

అస్త్రేణ హనుమా న్ముక్తో, నాత్మాన మవబుధ్యత
కృష్యమాణస్తు రక్షోభిః, తైశ్చ బందై ర్నివీడితః. 52

హన్యమానస్తతః క్రూరైః, రాక్షసైః కాష్ఠముష్టిభిః
సమీపం రాక్షసేంద్రస్య, ప్రాకృష్యత స వానరః. 53

అథేంద్రజి త్తం ప్రసమీక్య ముక్తం
అస్త్రేణ బద్ధం ద్రుమచీరసూత్రైః
వ్యదర్శయ త్తత్ర మహాబలం తం
హరిప్రవీరం సగణాయ రాజ్ఞే. 54

తం మత్తమివ మాతంగం, బద్ధం కపివరోత్తమం
రాక్షసా రాక్షసేంద్రాయ, రావణాయ న్యవేదయన్. 55

కోయం కస్య కుతో వాఽత్ర, కిం కార్యం కో వ్యపాశ్రయః
ఇతి రాక్షసవీరాణాం, తత్ర సంజజ్జిరే కథాః. 56

హన్యతాం దహ్యతాం వాఽపి, భక్యతా మితి చాపరే
రాక్షసా స్తత్ర సంక్రుద్ధాః, పరస్పర మథాబ్రువన్. 57

అతీత్య మార్గం సహసా మహాత్మా
స తత్ర రక్షోధిపపాదమూలే
దదర్శ రాజ్ఞః పరిచారవృద్ధాన్
గృహం మహారత్నవిభూషితం చ. 58

స దదర్శ మహాతేజాః, రావణః కపిసత్తమం
రక్షోభిర్వికృతాకారైః కృష్యమాణ మితస్తతః
రాక్షసాధిపతిం చాపి దదర్శ కపిసత్తమః
తేజోబలసమాయుక్తం, తపంత మివ భాస్కరమ్. 59

సరోషసంవర్తిత తామ్రదృష్టిః
 దశానన స్తం కపి మన్యవేక్ష్య
 అథోపవిష్టాన్ కులశీలవృద్ధాన్
 సమాదిశ త్తం ప్రతి మంత్రిముఖ్యాన్. 60

యథాక్రమం తై స్సకపి ర్విప్రుష్టః
 కార్యార్థ మర్థస్య చ మూల మాదౌ
 నివేదయామాస హరీశ్వరస్య
 దూత స్సకాశా దహ మాగతోఽస్మి. 61

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే
 చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
 శ్రీమత్సుందరకాండే అష్టచత్వారింశ స్సర్గః.

ఏకోనపంచాశస్సర్గః (49)

తత స్స కర్మణా తస్య, విస్మితో భీమవిక్రమః
 హనూమా నోషతామాక్షో, రక్షోధిప మవైక్షత. 1

భ్రాజమానం మహార్షేణ, కాంచనేన విరాజతా
 ముక్తాజాలావృతే నాథ, మకుటేన మహాద్యుతిమ్. 2

వజ్రసంయోగసంయుక్తైః, మహార్షమణివిగ్రహైః
 హైమైరాభరణై శ్చిత్రైః, మన సేవ ప్రకల్పితైః. 3

- మహర్షకౌమసంవీతం, రక్తచందనరూపితం
స్వనులిప్తం విచిత్రాభిః వివిధాభిశ్చ భక్తిభిః. 4
- వివృతై ర్దర్శనీయై శ్చ, రక్తకై ర్భీమదర్శనైః
దీప్తతీక్ష్ణ మహాదంష్ట్రైః, ప్రలంబదశనచ్ఛదైః 5
- శిరోభి ర్దశభి ర్వీరం, భ్రాజమానం మహాజసం
నానావ్యాళసమాకీర్తైః, శిఖరై రివ మందరమ్. 6
- నీలాంజనచయప్రఖ్యం, హరేణోరసి రాజతా
పూర్ణచంద్రాభవక్రేణ, సబలాక మివాంబుదమ్. 7
- బాహుభి ర్బద్ధకేయూరైః, చందనోత్తమరూపితైః
భ్రాజమానాంగదైః పీనైః, పంచశీరై రివోరగైః. 8
- మహతి స్సాటికే చిత్రే, రత్న సంయోగసంస్కృతే
ఉత్తమా స్తరణా స్తీర్ణే, సూపవిష్టం వరాసనే. 9
- అలంకృతాభి రత్యర్థం, ప్రమదాభి స్సమంతతః
వాలవ్యజనహస్తాభిః, ఆరాత్నముపసేవితమ్. 10
- దుర్ధరేణ ప్రహస్తేన, మహాపార్శ్వేన రక్తసా
మంత్రిభి ర్మంత్రతత్త్వజ్ఞైః, నికుంభేన చ మంత్రిణా. 11
- సుఖోపవిష్టం రక్షోభిః, చతుర్భి ర్బలదర్శితైః
కృత్స్నైః పరివృతో లోకః, చతుర్భి రివ సాగరైః. 12
- మంత్రిభిర్మంత్రతత్త్వజ్ఞైః, అన్యై శ్చ శుభబుద్ధిభిః
అన్యాస్యమానం రక్షోభిః, సురై రివ సురేశ్వరమ్. 13

అపశ్య ద్రాక్షసపతిం, హనూమానతి తేజసం
విప్లితం మేరుశిఖరే, సతోయ మివ తోయదమ్. 14

స తై స్సంపీడ్యమానో పి, రక్షోభి ర్భీమవిక్రమైః
విస్మయం పరమం గత్వా, రక్షోధిప మనైక్వత. 15

భ్రాజమానం తతో దృష్ట్వా, హనూమా న్రాక్షసేశ్వరం
మనసా చింతయామాస, తేజసా తస్య మోహితః. 16

అహో రూప మహో ధైర్యం, అహో సత్త్వ మహోద్యుతిః
అహో రాక్షసరాజస్య, సర్వలక్షణయుక్తతా. 17

యద్యధర్మో న బలవాన్, స్యా దయం రాక్షసేశ్వరః
స్యాదయం సురలోకస్య, సశక్రస్యాపి రక్షితా. 18

అస్య క్రూరై ర్పుశంసైశ్చ, కర్మభి ర్లోకకుత్సితైః
తేన విభ్యతి ఖ ల్యస్మాత్, లోకా స్సామరదానవాః. 19

ఆయం హ్యుత్సహతే క్రుద్ధః, కర్తు మేకార్ణవం జగత్
ఇతి చింతాం బహువిధాం, అకరో నృతిమా న్తరిః
దృష్ట్వా రాక్షసరాజస్య, ప్రభావ మమితోజసః 20

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే
చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే ఏకోనపంచాశ స్సర్గః.

పంచాశస్కర్గః (50)

- తముద్వీక్య మహాబాహుః, పింగాక్షం పురతః స్థితం
కోపేన మహతాఽఽ విష్టో, రావణో లోకరావణః. 1
- శంకా హృతాత్మా దధ్యో నః, కపీంద్రం తేజసాఽఽ వృతం
కిమేష భగవా న్నందీ, భవేత్ సాక్షా ది హగతః. 2
- యేన శస్త్రోఽఽ స్మి కైలాసే, మయా సంచాలితే పురా
సోఽఽ యం వానరమూర్తి స్యాత్, కింస్విద్భాణోఽఽ పి వాఽఽ సురః. 3
- స రాజా రోషతాస్రాక్షః, ప్రహస్తం మంత్రిసత్తమం
కాలయుక్త మువాచేదం, వచో విపుల మర్థవత్. 4
- దురాత్మా పృచ్ఛ్యతా మేషః, కుతః కిం వాఽఽ స్య కారణం
వనభంగే చ కోఽఽ స్యాద్ధో, రాక్షసీనాం చ తర్జనే. 5
- మత్పురీ మప్రధృష్యాం వాఽఽ గమనే కిం ప్రయోజనం
ఆయోధనే వా కిం కార్యం, పృచ్ఛ్యతా మేష దుర్మతిః. 6
- రావణస్య వచ శ్రుత్వా, ప్రహస్తో వాక్య మబ్రవీత్
సమాశ్శసి హి భద్రం తే, న భీః కార్యా త్వయా కపే. 7
- యది తావ త్వమింద్రేణ, ప్రేషితో రావణాలయం
తత్త్వ మాఖ్యాహి మాభూ తే, భయం వానర మోక్త్యసే. 8
- యది వైశ్రవణస్య త్వం, యమస్య వరుణస్య చ
చారరూప మిదం కృత్వా, ప్రవిష్టో నః పురీ మిమామ్. 9
- విష్ణునా ప్రేషితో వాపి, దూతో విజయకాంక్షిణా
స హి తే వానరం తేజో, రూపమాత్రం తు వానరమ్. 10

- తత్త్వతః కథయ స్వాద్య, తతో వానర మోక్త్యసే
అన్యతం వదత శ్చాపి, దుర్లభం తవ జీవితమ్. 11
- అథవా యన్నిమిత్తం తే, ప్రవేశో రావణాలయే
ఏవ ముక్తో హరిశ్రేష్ఠః, తదా రక్షోగణేశ్వరమ్. 12
- అబ్రవీ న్నాస్మి శక్రస్య, యమస్య వరుణస్య వా
ధనదేన న మే సఖ్యం, విష్ణునా నాస్మి చోదితః. 13
- జాతి రేవ మమ త్యేషా, వానరోఽహ మిహాగతః
దర్శనే రాక్షసేంద్రస్య, దుర్లభే తదిదం మయా. 14
- వనం రాక్షసరాజస్య, దర్శనార్థే వినాశితం
తత స్తే రాక్షసాః ప్రాప్తాః, బలినో యుద్ధకాంక్షిణః. 15
- రక్షణార్థం తు దేహస్య, ప్రతియుద్ధా మయా రణే
అస్త్రపాశై ర్న శక్యోఽహం, బద్ధుం దేవాసురై రపి. 16
- పితామహదేవవరో, మమాప్యేషోఽభ్యుపాగతః
రాజానం ద్రష్టుకామేన, మయాఽస్త్ర మనువర్తితమ్. 17
- విముక్తో హ్యహ మస్త్రేణ, రాక్షసై స్త్యభిపీడితః
కేనచి ద్రాజకార్యేణ, సంప్రాప్తోఽస్మి త వాంతికమ్. 18
- దూతోఽహ మితి విజ్ఞేయో, రాఘవ స్యామితోజసః
శ్రూయతాం చాపి వచనం, మమ పథ్య మిదం ప్రభో. 19

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే
చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే పంచాశస్సర్గః.

- తత సైన మృథే హత్యా, రాజపుత్రేణ వాలినం
సుగ్రీవః స్థాపితో రాజ్యే హర్ష్యకాణాం గణేశ్వరః. 10
- త్యయా విజ్ఞాతపూర్వశ్చ, వాలీ వానరపుంగవః
రామేణ నిహత స్సంఖ్యే, శరణై కేన వానరః. 11
- స సీతామార్గణే వ్యగ్రః, సుగ్రీవ స్సత్యసంగరః
హరీన్ సంప్రేషయామాస, దిశ స్సర్వా హరీశ్వరః. 12
- తాం హరీణాం సహస్రాణి, శతాని నియుతాని చ
దిక్షుసర్వాసు మార్గతే, వ్యధ శ్చోపరి చాంబరే. 13
- వైనతేయసమాః కేచిత్, కేచిత్త్రతానిలోపమాః
అసంగగతయ శ్శేఘ్రాః, హరివీరా మహాబలాః. 14
- అహంతు హనుమా న్నామ, మారుత స్యోరసస్సుతః
సీతాయాస్తు కృతే తూర్ణం, శతయోజన మాయతమ్. 15
- సముద్రం లంఘయిత్వైవ, తాం దిదృక్షు రిహగతః
భ్రమతాచ మయా దృష్టా, గృహే తే జనకాత్మజా. 16
- తద్భవాన్ దృష్టధర్మార్థః, తపః కృతపరిగ్రహః
పరదారా న్మహాప్రాజ్ఞ, నోపరోద్ధుం త్యమర్హసి. 17
- న హి ధర్మనిరుద్ధేషు, బహ్వాపాయేషు కర్మసు
మూలఘాతిషు సజ్జంతే, బుద్ధిమంతో భవద్విధాః. 18
- కశ్చ లక్ష్మణముక్తానాం, రామకోపానువర్తినాం
శరాణా మగ్రతః స్థాతుం, శక్తో దేవాసురేష్యపి. 19

- న చాపి త్రిమి లోకేషు, రాజ ని్యద్యేత కశ్యప
 రాఘవస్య వ్యభీకం యః, కృత్యా సుఖ మవాప్నుయాత్. 20
- త త్రికాలహితం వాక్యం, ధర్మ్య మర్థానుబంధి చ
 మన్యస్య నరదేవాయ, జానకీ ప్రతిదీయతామ్. 21
- దృష్టా హీయం మయా దేవీ, లబ్ధం యదిహ దుర్లభం
 ఉత్తరం కర్మ యచ్ఛేషం, నిమిత్తం తత్ర రాఘవః. 22
- లక్ష్మితేయం మయా సీతా, తథాశోకపరాయణా
 గృహ్యా యాం నాభిజానాసి, పంచాస్యామివ పన్నగీమ్. 23
- నేయం జరయితుం శక్యా, సాసురై రమరై రపి
 విషనంసృష్ట మత్యర్థం, భుక్త మన్న మి వౌజసా. 24
- తప స్సంతాపలబ్ధస్తే, యోఽయం ధర్మపరిగ్రహః
 న స నాశయితుం న్యాయ్యః, ఆత్మప్రాణపరిగ్రహః. 25
- అవధ్యతాం తపోభిర్యాం, భవాన్ సమనుపశ్యతి
 ఆత్మన స్సాసురై ర్థేవైః, హేతు స్తత్రా వ్యయం మహాన్. 26
- సుగ్రీవో నహి దేవోఽయం, నాసురో న చ రాక్షసః
 న దానవో న గంధర్వో, నయక్షో న చ పన్నగః. 27
- తస్మా త్రాణపరిత్రాణం, కథం రాజన్ కరిష్యసి
 న తు ధర్మోపసంహారం, అధర్మఫలసంహితమ్. 28
- తదేవ ఫలమన్వేతి, ధర్మ శ్చాధర్మనాశనః
 ప్రాప్తం ధర్మఫలం తావత్, భవతో నాత్ర సంశయః. 29

- ఫల మస్యా వ్యధర్మస్య, క్షిప్రమేవ ప్రపత్యసే
జనస్థానవధం బుద్ధ్యా, బుద్ధ్యా వాలివధం తథా. 30
- రామసుగ్రీవసఖ్యం చ, బుద్ధ్యస్య హిత మాత్మనః
కామం ఖల్యహ మప్యేకః, సవాజిరథకుంజరామ్. 31
- లంకాం నాశయితుం శక్తః, త స్వైషతు న నిశ్చయః
రామేణ హి ప్రతిజ్ఞాతం, హర్ష్యక్షగణసన్నిధౌ. 32
- ఉత్పాదన మమిత్రాణాం, సీతాయైస్తు ప్రధర్షితా
అపకుర్యంతి రామస్య, సాక్షాదపి పురందరః. 33
- న సుఖం ప్రాప్నుయా దన్యః, కిం పున స్వ ద్విధో జనః
యాం సీతే త్యభిజానాసి, యేయం తిష్ఠతి తే వశే. 34
- కాళరాత్రీతి తాం విద్ధి, సర్వలంకావినాశినీం
తదలం కాలపాశేన, సీతా విగ్రహరూపిణా. 35
- స్వయం స్కంధావసక్తేన, క్షమ మాత్మని చింత్యతాం
సీతాయా సైజసాదగ్ధాం, రామకోపప్రపీడితామ్. 36
- దహ్యామానా మిమాం పశ్య, పురీం సాట్టప్రతోళికాం
స్యాని మిత్రాణి మంత్రీంశ్చ, జ్ఞాతీ న్రాత్యూన్ సుతాన్ హితాన్. 37
- భోగాన్ దారాంశ్చ లంకాం చ, మా వినాశ ముపానయ
సత్యం రాక్షస రాజేంద్ర, శృణుష్య వచనం మమ. 38
- రామదాసస్య దూతస్య, వానరస్య విశేషతః
సర్వా న్లోకాన్ సుసంహృత్య, సభూతాన్ సచరాచరాన్. 39

పునరేవ తథా స్రష్టుం, శక్తో రామో మహాయశాః
 దేవాసురనరేంద్రేషు, యక్షరక్షోగణేషు చ. 40

విద్యాధరేషు సర్వేషు, గంధర్వేషూరగేషు చ
 సిద్ధేషు కిన్న రేంద్రేషు, పతత్రిషు చ సర్వతః. 41

సర్వభూతేషు సర్వత్ర, సర్వకార్యేషు నాస్తి సః
 యో రామం ప్రతియుధ్యేత, విష్ణుతుల్యపరాక్రమమ్. 42

సర్వలోకేశ్వర స్యైవం, కృత్యా విప్రియముత్తమం
 రామస్య రాజసింహస్య, దుర్లభం తవ జీవితమ్. 43

దేవాశ్చ దైత్యాశ్చ నిశాచరేంద్ర
 గంధర్వ విద్యాధర నాగయక్షాః
 రామస్య లోకత్రయ నాయకస్య
 స్థాతుం న శక్తా స్సమరేషు సర్వే. 44

బ్రహ్మ స్వయంభూ శ్చతురాననో వా
 రుద్ర స్త్రిణేత్ర స్త్రిపురాంతకో వా
 ఇంద్రో మహేంద్ర స్సురనాయకో వా
 త్రాతుం న శక్తా యుధి రామవధ్యమ్. 45

ససౌష్ఠవోపేతమదీనవాదినః
 కపేర్నిశమ్యాఽప్రతిమో ప్రియం వచః
 దశాననః కోప వివృత్తలోచనః
 సమాదిశ త్తస్య వధం మహాకపేః. 46

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్
 సహస్రికాయాం, సంహితాయాం, శ్రీమత్పుండరకాండే ఏకపంచాశ స్సర్గః.

పరాక్రమోత్సాహ మనస్వినాం చ
 సురాసురాణా మపి దుర్జయేన
 త్వయా మనో నందన నైరృతానాం
 యుద్ధాయతి ర్నాశయితుం నయుక్తా. 23

హితాశ్చ శూరాశ్చ సమాహితాశ్చ
 కులేషు జాతాశ్చ మహాగుణేషు
 మనస్వినః శస్త్రభృతాం వరిష్ఠాః
 కోట్యగ్రత స్తే సుభృతాశ్చ యోధాః. 24

తదేకదేశేన బలస్య తావత్
 కేచి త్తవాఽదేశకృతోఽభి యాంతు
 తౌ రాజపుత్రౌ వినిగృహ్య మూఢౌ
 పరేషు తే భావయితుం ప్రభావమ్. 25

నిశాచరాణా మధిపోఽనుజస్య
 విభీషణ స్యోత్తమవాక్యమిష్టమ్
 జగ్రాహ బుద్ధ్యా సురలోకశత్రుః
 మహాబలో రాక్షసరాజముఖ్యః. 26

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే,
 చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సహితాయాం,
 శ్రీమత్సుందరకాండే ద్వీపంచాశ స్సర్గః.

త్రిపంచాశస్సర్గః (53)

- తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా, దశగ్రీవో మహాబలః
దేశ కాలహితం వాక్యం, భ్రాతురుత్తర మబ్రవీత్. 1
- సమ్య గుక్తం హి భవతా, దూతవధ్యా విగర్హితా
అవశ్యం తు వధా దన్యః, క్రీయతా మస్య నిగ్రహః 2
- కపీనాం కిల లాంగూలం, ఇష్టం భవతి భూషణం
త దన్య దీప్యతాం శీఘ్రం, తేన దగ్ధేన గచ్ఛతు 3
- తతః పశ్యన్త్విమం దీనం, అంగవై రూప్యకర్పితం
సమిత్రజ్ఞాతయ స్సర్వే, బాంధవాః స సుహృజ్జనాః. 4
- అజ్ఞాపయ ద్రాక్షసేంద్రః, పురం సర్వం సచత్వరం
లాంగూలేన ప్రదీప్తేన, రక్షభిః పరిణీయతామ్. 5
- తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా, రాక్షసాః కోపకర్మణాః
వేష్టయంతి స్మ లాంగూలం, జీర్ణైః కార్పాసజైః పటైః. 6
- సంవేష్ట్యమానే లాంగూలే, వ్యవర్థత మహాకపిః
శుష్క మింధన మాసాద్య, వనేష్వివ హుతాశనః. 7
- తైలేన పరిషిచ్యాథ, తేఽగ్నిం తత్రాభ్య పాతయన్
లాంగూలేన ప్రదీప్తేన, రాక్షసాం స్తా నపాతయత్. 8
- రోషామర్షపరీతాత్మా, బాలసూర్యసమాననః
లాంగూలం సంప్రదీప్తం తు, ద్రష్టుం తస్య హనూమతః. 9

- సహస్రీబాలవృద్ధాశ్చ, జగ్ముః ప్రీతా నిశాచరాః
 స భూయ స్సంగతైః క్రూరైః, రాక్షసై ర్ఠరిసత్రమః. 10
- నిబద్ధః కృతవా న్వీరః, తత్కాలసదృశీం మతిమ్
 కామం భలు న మే శక్తాః, నిబద్ధస్యాపి రాక్షసాః. 11
- ఛిత్వా పాశాన్ సముత్పత్య, హన్యా మహ మిమాన్ పునః
 యది భర్తు ర్ఛితార్థాయ, చరంతం భర్తృశాసనాత్. 12
- బద్ధు న్వైతే దురాత్మానో, నతు మే నిష్కృతిః కృతా
 సర్వేషా మేవ పర్యాప్తో, రాక్షసానా మహం యుధి. 13
- కింతు రామస్య ప్రీత్యర్థం, విషహిష్యేఽహమీదృశం
 లంకా చారయితవ్యా వై, పునరేవ భవేదితి. 14
- రాత్రౌ నహి సుదృష్టా మే, దుర్గకర్మవిధానతః
 అవశ్యమేవ ద్రష్టవ్యా, మయా లంకా నిశాక్షయే. 15
- కామం బద్ధస్య మే భూయః, పుచ్చ స్యోద్ధీపనేన చ
 పీడాం కుర్యంతు రక్షాంసి, నమేఽస్తి మనస శ్రమః. 16
- తత స్తే సంవృతాకారం, సత్యవంతం మహాకపిం
 పరిగృహ్య యయు ర్ఘ్నా, రాక్షసాః కపికుంజరమ్. 17
- శంఖభేరీనినాదై స్తం, ఘోషయంత స్స్వకర్మభిః
 రాక్షసాః క్రూరకర్మాణః, చారయంతిస్మ తాం పురీమ్. 18
- అన్వీయమానో రక్షోభిః, యయౌ సుఖమరిందమః
 హనూమాం శృరయామాస, రాక్షసానాం మహాపురీమ్. 19

- అ ధాపశ్య ద్విమానాని, విచిత్రాణి మహాకపిః
సంవృతా న్భూమిభాగాంశ్చ, సువిభక్తాంశ్చ చత్వరాన్. 20
- వీధీ శ్చ గృహసంబాధాః, కపి శ్శృంగాటకాని చ
తథా రథ్యో పరథ్యాశ్చ, తథైవ గృహకాంతరాన్. 21
- గృహంశ్చ మేఘ సంకాశాన్, దదర్శ పవనాత్మజః
చత్వరేఘు చతుష్కేఘు, రాజమార్గే తథై వ చ. 22
- ఘోషయన్తి కపిం సర్వే, చారీక ఇతి రాక్షసాః
స్త్రీబాలవృద్ధా నిర్లగ్నః, తత్ర తత్ర కుతూహలాత్. 23
- తం ప్రదీపితలాంగూలం, హనూమంతం దిదృక్షవః
దీప్యమానే తత స్రస్య, లాంగూలాగ్రే హనూమతః. 24
- రాక్షస్య స్తా విరూపాక్ష్యః, శంసుర్దేవ్యా స్తదప్రియం
యస్త్వయా కృతసంవాదః, సీతే తామ్రముఖః కపిః. 25
- లాంగూలేన ప్రదీప్తేన, స ఏష పరిణీయతే
శ్రుత్వా తద్యచనం క్రూరం, ఆత్మాపహరణోపమమ్. 26
- వైదేహీ శోకసంతప్తా, హుతాశనముపాగమత్
మంగళాభిముఖీ తస్య, సా తదా ౨ ౨ సీన్మహాకపేః.
ఉపతస్థే విశాలాక్షీ, ప్రయతా హవ్య వాహనం. 27
- యద్యస్తి పతిశుశ్రూషా, యద్యస్తి చరితం తపః
యది చాస్త్యేక పత్నీత్వం, శీతో భవ హనూమతః. 28
- యది కించిదను క్రోశః, తస్య మయ్య స్తి ధీమతః
యది వా భాగ్య శేషో మే, శీతో భవ హనూమతః. 29

యది మాం వృత్రసంపన్నాం, తత్స మాగమలాలసామ్
స విజానాతి ధర్మాత్మా, శీతో భవ హనూమతః. 30

యది మాం తారయే దార్యః, సుగ్రీవ సృత్యసంగరః
అస్మా ద్దుఃఖాంబుసంరోధాత్, శీతో భవ హనూమతః. 31

తత స్తీక్ష్ణార్చి రవ్యగ్రః, ప్రదక్షిణ శిఖోఽనలః
జజ్వాళ మృగశాబాక్త్యాః, శంస న్నివ శివం కపేః. 32

హనూమజ్జనక శ్చాపి, పుచ్ఛానల యుతోఽనిలః
వవౌ స్వాస్థ్యకరో దేవ్యాః, ప్రాలేయానిలశీతలః. 33

దహ్యమానే చ లాంగూలే, చిన్తయామాస వానరః 34

ప్రదీప్తోగ్నిరయం కస్మాత్, న మాం దహతి సర్వతః
దృశ్యతే చ మహాజ్వాలః, కరోతి నచ మే రుజమ్. 35

శిశిర స్యేవ సంపాతో, లాంగూలాగ్రే ప్రతిష్ఠితః
అథవా తదిదం వ్యక్తం, యద్దృష్టం ప్లవతా మయా. 36

రామప్రభావా దాశ్చర్యం, పర్యత స్ఫురితాం పతౌ
యది తావ త్సముద్రస్య, మైనాకస్య చ ధీమతః. 37

రామార్థం సంభ్రమః తాదృక్, కిమగ్ని ర్నకరిష్యతి
సీతాయా శ్చాన్యశంస్యేన, తేజసా రాఘవస్య చ. 38

పితుశ్చ మమ సఖ్యేన, న మాం దహతి పావకః
భూయ స్స చింతయామాస, ముహూర్తం కపికుంజరః. 39

- ఉత్పా తాథ వేగేన, ననాద చ మహాకపిః
పురద్వారం తతః శ్రీమాన్, శైలశృంగ మివోన్నతమ్ 40
- విభ క్తరక్షస్సంబాధం, ఆససా దానిలాత్మజః
స భూత్యా శైల సంకాశః, క్షణేన పునరాత్మవాన్. 41
- హ్రస్వతాం పరమాం ప్రాప్తో, బన్ధనా న్యవశాతయత్
విముక్త శ్చాభవ చ్ఛ్రీమాన్, పునః పర్యతసన్నిభః. 42
- వీక్షమాణ శ్చ దదృశే, పరిఘం తోరణాశ్రితం
స తం గృహ్య మహాబాహుః, కాలాయసపరిష్పుతమ్ 43
- రక్షీణ స్తాన్ పునస్సర్వాన్, సూదయామాస మారుతిః.
స తాన్నిహత్యా రణచండవిక్రమః
సమీక్షమాణః పునరేవ లంకాం
ప్రదీప్త లాంగూల కృతార్చిమాలీ
ప్రకాశ తాదిత్య ఇవార్చిమాలీ. 44

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే
చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
శ్రీమత్సుందరకాండే త్రిపంచాశస్సర్గః.

చతుఃపంచాశ స్సర్గః (54)

- వీక్షమాణస్తతో లంకాం, కపిః కృతమనోరథః
వర్ధమానసముత్సాహః, కార్యశేషమచింతయత్. 1
- కిన్ను ఖల్వవశిష్టం మే, కర్తవ్యమిహ సాంప్రతం
యదేషాం రక్షసాం భూయః, సన్తాపజననం భవేత్. 2
- వనం తావత్ప్రమథితం, ప్రకృష్టా రాక్షసా హతాః
బలైకదేశః క్షపితః, శేషం దుర్గవినాశనమ్. 3
- దుర్గే వినాశితే కర్మ, భవే త్పుఖపరిశ్రమం
అల్యయత్నేన కార్యేఽస్మిన్, మమ స్యాత్ సఫలశ్రమః. 4
- యో హ్యాయం మమ లాంగూలే, దీప్యతే హవ్యవాహనః
అస్య సంతర్పణం న్యాయ్యం, కర్తు మేభి ర్ఘోత్రమైః. 5
- తతః ప్రదీప్తలాంగూలః, సవిద్యుదివ తోయదః
భవనాగ్రేషు లంకాయాః, విచచార మహాకపిః 6
- గృహాద్గృహం రాక్షసానాం, ఉద్యానాని చ వానరః
వీక్షమాణో హ్యసంత్రస్తః, ప్రాసాదాంశ్చ చచార సః. 7
- అవపుత్య మహావేగః, ప్రహస్తస్య నివేశనం
అగ్నిం తత్ర స నిక్షిప్య, శ్వసనేన సమో బలీ. 8
- తతోఽన్య త్పుపువే వేశ్య, మహాపార్శ్వస్య వీర్యవాన్
ముమోచ హనుమానగ్నిం, కాలానల శిభోపమమ్. 9

- వజ్ర దంష్ట్రస్య చ తథా, పుష్పవే స మహాకపిః
శుకస్య చ మహాతేజాః, సారణస్య చ ధీమతః. 10
- తథా చేన్ద్రజితో వేశ్య, దదాహ హరియూథపః
జంబుమాలే స్సుమాలేశ్య, దదాహ భవనం తతః. 11
- రశ్మి కేతో శ్చ భవనం, సూర్య శత్రో స్తథైవ చ
హ్రాస్యకర్ణస్య దంష్ట్రస్య, రోమశస్య చ రక్షసః 12
- యుద్ధోన్మత్తస్య మత్తస్య, ధ్వజగ్రీవస్య రక్షసః
విద్యుజ్జిహ్వస్య ఘోరస్య, తథా హస్తిముఖస్య చ. 13
- కరాళస్య పిశాచస్య, శోణితాక్షస్య చైవ హి
కుమ్భకర్ణస్య భవనం, మకరాక్షస్య చైవ హి. 14
- యజ్ఞశత్రోశ్చ భవనం, బ్రహ్మశత్రో స్తథైవ చ
నరాంతకస్య కుంభస్య, నికుంభస్య దురాత్మనః. 15
- వర్షయిత్యా మహాతేజా, విభీషణగృహం ప్రతి
క్రమమాణః క్రమేన్దైవ, దదాహ హరిపుంగవః. 16
- తేషు తేషు మహార్షేషు, భవనేషు మహాయశాః
గృహే ష్టర్షిమతా మృద్ధిం, దదాహ స మహాకపిః. 17
- సర్వేషాం సమతిక్రమ్య, రాక్షసేంద్రస్య వీర్యవాన్
ఆససా దాథ లక్ష్మీవాన్, రావణస్య నివేశనమ్. 18
- తత స్తస్మిన్సహే ముఖ్యే, నానారత్న విభూషితే
మేరుమందరసంకాశే, సర్వ మంగళశోభితే. 19

- ప్రదీప్త మగ్ని ముత్స్రుజ్య, లాంగూలాగ్రే ప్రతిష్ఠితం
ననాద హనుమా న్యీరో, యుగాన్త జలదో యథా. 20
- శ్వసనేన చ సంయోగాత్, అతివేగో మహాబలః
కాలాగ్ని రివ జజ్ఞ్యల, ప్రావర్ణత హతాశనః. 21
- ప్రదీప్త మగ్నిం పవనః, తేషు వేశ్య స్వచారయత్
అభూత్ శ్వసనసంయోగాత్, అతివేగో హతాశనః. 22
- తాని కాంచనజాలాని, ముక్తామణిమయాని చ
భవనా న్యవశీర్యన్త, రత్నవన్తి మహాన్తి చ. 23
- తాని భగ్నవిమానాని, నిపేతు ర్ధరణీతలే
భవనానీవ సిద్ధానాం, అమృరా త్పుణ్యసంక్షయే. 24
- సంజజ్ఞే తుముల శృభో, రాక్షసానాం ప్రధావతాం
స్వగృహస్య పరిత్రాణే, భగ్నోత్సాహోర్జిత శ్రియామ్. 25
- నూన మేషోఽగ్ని రాయాతః, కపిరూపేణ హా ఇతి
క్రన్తన్త్య స్సహసా పేతుః, స్తనన్తయధరాః స్త్రియః. 26
- కాశ్చి దగ్ని పరీతేభ్యో, హర్వేభ్యో ముక్త మూర్ధజాః
పతన్త్యో రేజిరేఽభ్రేభ్యః, సౌదామిన్య ఇవాంబరాత్. 27
- వజ్ర విద్రుమ వైడూర్య, ముక్తా రజత సంహితాన్
విచిత్రా న్భవనా న్ధాతున్, స్యందమానా న్దదర్శ సః. 28
- నాగ్ని స్తుప్యతి కాష్ఠానాం, తృణానాం హరియూధపః
నాగ్నో ర్నాపి విశస్తానాం, రాక్షసానాం వసున్ధరా. 29

క్వచి త్కింశుకసంకాశాః, క్వచి చ్చాల్మలీసన్నిభాః
 క్వచి త్కుంకుమసంకాశాః, శిఖా వహ్నీ శ్చకాశిరే. 30

హనూమతా వేగమతా, వానరేణ మహాత్మనా
 లంకాపురం ప్రదగ్ధం తత్, రుద్రేణ త్రిపురం యథా. 31

తతస్తు లంకాపుర పర్యతాగ్రే
 సముత్థితో భీమపరాక్రమోఽగ్నిః
 ప్రసార్య చూడావలయం ప్రదీప్తో
 హనూమతా వేగవతా విస్ఫుష్ఠః. 32

యుగాంతకాలానలతుల్య వేగః
 సమారుతోగ్ని ర్వవృధే దివిస్సుక్
 విధూమరశ్మి ర్భవనేషు సక్తో
 రక్తశరీ రాజ్యసమర్పితార్పిః. 33

ఆదిత్యకోటీసదృశ స్సుతేజా
 లంకాం సమస్తాం పరివార్య తిష్ఠన్
 శబ్దై రనేకై రశనిప్రరూఢైః
 భిష్ట నివాణ్డం ప్రబభౌ మహాగ్నిః. 34

తత్రాంబరా దగ్ని రతిప్రవృద్ధో
 రూక్షప్రభః కింశుకపుష్ప చూడః
 నిర్వాణధూమాకులరాజయ శ్చ
 నీలోత్పలాభాః ప్రచకాశిరేఽబ్రాః. 35

వజ్రీ మహేంద్రస్త్రిదశేశ్యరోవా
 సాక్షాద్యమో వా వరుణోఽనిలో వా
 రుద్రోఽగ్ని రర్కే ధనదశ్చ సోమో
 న వానరోఽయం స్యయ మేవ కాలః. 36

కిం బ్రహ్మణ స్సర్వపితామహస్య
 సర్వస్య ధాతు శ్చతురాననస్య
 ఇహాగతో వానరరూపధారీ
 రక్షోవసంహారకరః ప్రకోపః. 37

కిం చైష్టవం వా కపిరూప మేత్య
 రక్షో వినాశాయ పరం సుతేజః
 అనంత మవ్యక్త మచింత్య మేకం
 స్యమాయయా సాంప్రత మాగతం వా. 38

ఇత్యేవ మూచు ర్భూవో విశిష్టాః
 రక్షోగణా స్తత్ర సమేత్య సర్వే
 సప్రాణీసంఘాం సగృహం సవృక్షాం
 దగ్ధాం పురీం తాం సహసా సమీక్త్య. 39

తతస్తు లంకా సహసా ప్రదగ్ధా
 సరాక్షసా సాశ్వరథా సనాగా
 సపక్షిసంఘా సమృగా సవృక్షా
 రురోద దీనా తుములం సశబ్దమ్. 40

హతాత హపుత్రక కాంత మిత్ర
హ జీవితం భోగయుతం సుపుణ్యమ్
రక్షోభి రేవం బహుధా బ్రువద్భిః
శబ్దః కృతో ఘోరతర స్సుభీమః. 41

హుతాశనజ్వాలసమావృతా సా
హతప్రవీరా పరివృత్తయోధా
హనూమతః క్రోధబలాభిభూతా
బభూవ శాపోపహతేవ లంకా. 42

ససంభ్రమత్రస్తవిషణ్ణరాక్షసాం
సముజ్జ్వలజ్వాలహుతాశ నాంకితామ్
దదర్శ లంకాం హనుమా నృహమనాః
స్వయంభు కోపోపహతా మివాపనిమ్. 43

భంక్త్యా వనం పాదపరత్న సంకులం
హత్యా తు రక్షాంసి మహాంతి సంయుగే
దగ్ధ్యా పురీం తాం గృహరత్న మాలినీం
తస్మా హనూమాన్ పవనాత్మజః కపిః. 44

త్రికూటశృంగాగ్రతలే విచిత్రే
ప్రతిష్ఠితో వానరరాజసింహః
ప్రదీప్తలాంగూలకృతార్చిమాలీ
వ్యరాజ తాదిత్య ఇవాంశుమాలీ. 45

స రాక్షసాంస్తాన్ సుబహూంశ్చ హత్యా
 వనం చ భంక్త్యా బహుపాదపం తత్
 విస్సృజ్య రక్షోభవనేషు చాగ్నిం
 జగామ రామం మనసా మహాత్మా. 46

తత స్తు తం వానరవీరముఖ్యం
 మహాబలం మారుతతుల్య వేగమ్
 మహామతిం వాయుసుతం వరిష్ఠం
 ప్రతుష్ట్యువృర్దేవగణాశ్చ సర్వే. 47

భంక్త్యా వనం మహాతేజాః, హత్యా రక్షాంసి సంయుగే
 దగ్ధ్యా లంకాం పురీం రమ్యాం, రరాజ స మహాకపిః. 48

తత్ర దేవా స్సగంధర్వాః, సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః
 దృష్ట్వా లంకాం ప్రదగ్ధాం తాం, విస్మయం పరమం గతాః. 49

తం దృష్ట్వా వానరశ్రేష్ఠం, హనూమంతం మహాకపిం
 కాలాగ్ని రితి సంచింత్య, సర్వ భూతాని తత్రనుః. 50

దేవాశ్చ సర్వే ముని పుంగవాశ్చ
 గంధర్వ విద్యాధరనాగయక్షాః
 భూతాని సర్వాణి మహాంతి తత్ర
 జగ్ముః పరాం ప్రీతి మతుల్య రూపామ్. 51

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే, ఆదికావ్యే, వాల్మీకీయే
 చతుర్వింశత్ సహస్రికాయాం, సంహితాయాం,
 శ్రీమత్సుందరకాండే చతుః పంచాశస్సర్గః.

పంచపంచాశస్వర్గః (55)

అంకాం సమస్తాం సందీప్య, లాంగూలాగ్నిం మహాబలః
నిర్వాపయామాస తదా, సముద్రే హరిసత్తమః.

1

త్యక్త సాకేతవాసాయ, చిత్రకూటవిహారిణే,
సేవ్యాయ సర్వయమినాం, ధీరోదాత్తాయ మంగళమ్. 10

సామిత్రిణా చ జానక్యా, చాపబాణాసిధారిణే,
సంసేవ్యాయ సదా భక్త్యా, స్వామినే మమ మంగళమ్. 11

దండకారణ్య వాసాయ, ఖండితామరశత్రవే,
గృధ్రరాజాయ భక్తాయ, ముక్తిదాయాఽస్తు మంగళమ్. 12

శ్రీశక్తిం శబరీదత్త, ఫలమూలాభిలాషిణే,
సౌలభ్య పరిపూర్ణాయ, సత్వేద్రిక్తాయ మంగళమ్. 13

హనుమత్సమవేతాయ, హరీశాభీష్టదాయినే,
వాలి ప్రమథనాయాస్తు, మహాధీరాయ మంగళమ్. 14

శ్రీమతే రఘువీరాయ, సేతుల్లంఘిత సింధవే,
జిత రాక్షసరాజాయ, రణధీరాయ మంగళమ్. 15

ఆసాద్య నగరీం దివ్యామ్, అభిషిక్తాయ సీతయా,
రాజాధిరాజరాజాయ, రామభద్రాయ మంగళమ్. 16

మంగళా శాసనపరైః, మదాచార్య పురోగమైః,
సర్వైశ్చ పూర్వైరాచార్యైః, సత్కుతాయాస్తు మంగళమ్. 17

యదక్షర పదభ్రష్టం, మాత్రా హీనంతు యద్భవేత్,
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమోస్తుతే. 18

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా, బుధ్యాఽఽత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్,
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై, నారాయణాయేతి సమర్పయామి. 19

శ్రీమన్నారాయణాయేతి సమర్పయామి.

అతి సులభమైన భాషలో మిక్కిలి గంభీరమైన
వేదాంత విషయములను తెలియపరచి సమాజములో
నైతిక విలువలు పెంపొందించే విధంగా

శరణ్య అనే ఆధ్యాత్మిక పత్రిక

శ్రీశ్రీశ్రీ త్రిదండి శ్రీరంగ రామానుజ జీయర్ స్వామి వారి
ఆధ్వర్యంలో ట్రస్ట్ చే నిర్వహించబడుతోంది.

పత్రిక విడి ప్రతి

రూ. 300/-

30/-

సంవత్సర చందా

రూ. 1500/-

300/-

చందా శ్రీమత్ ఉపనిషత్ సిద్ధాంత ఆచార్య పీఠము అనే పేరుతో
కాకినాడలో చెల్లుబాటు అయేటట్లు ఏదైనా బ్యాంకు డ్రాఫ్ట్ లేదా
చెక్కు ద్వారా ఈ క్రింది అడ్రస్ కు పంపవచ్చు.

వివరములకు

శ్రీ జీయర్ స్వామి వారి కార్యాలయం

7-7-41, సిమెంట్ రోడ్, రామారావుపేట, కాకినాడ - 533 004.

ఫోన్స్ : 0884-2371064, 6588107, 98854 38938.

శరణ్య పాఠ సంచికలు

శరణ్య పత్రిక ప్రారంభం అయిన నుండి ఈనాటి వరకు వెలువడిన అన్ని
సంచికల వాల్యూమ్స్ సిద్ధమైనవి.

జూన్ 1997	-	డిసెంబరు 2000 వరకు	మొదటి వాల్యూమ్
ఫిబ్రవరి 2001	-	డిసెంబరు 2003 వరకు	రెండవ వాల్యూమ్
జనవరి 2004	-	డిసెంబరు 2005 వరకు	మూడవ వాల్యూమ్
జనవరి 2006	-	మే 2007 వరకు	నాల్గవ వాల్యూమ్
జూన్ 2007	-	జూలై 2008 వరకు	ఐదవ వాల్యూమ్

కావలసిన వారు మన ఆఫీసు నుండి పొందవచ్చు.